

SLOVENIJA

Sloveniji za superračunalnik 67,5 milijona evrov evropskih sredstev

Bruselj, 12. 03. 2025 12.59 | Posodobljeno pred 4 minutami

PREDVIDEN ČAS BRANJA: 3 min

AVTOR
STA, M.V.KOMENTARJI
46

Evropska komisija je objavila rezultate drugega roka razpisa za postavitev tovarn umetne inteligence, za katerega se že ve, da je bil uspešen tudi za Slovenijo. Prej izbranim sedmim lokacijam se poleg Slovenije pridružujejo še Avstrija, Bolgarija, Francija, Nemčija in Poljska, so sporočili. Skupna vrednost naložb je okoli 485 milijonov evrov. Vrednost slovenskega superračunalnika znaša 150 milijonov evrov, od tega bo EU prispevala 67,5 milijona evrov.

Superračunalnik | FOTO: Shutterstock

Teh novih šest tovarn umetne inteligence se bo pridružilo decembra lani izbranim sedmim tovarnam, kar bo ustvarilo medsebojno povezano omrežje vozlišč umetne inteligence, pripravljenih za podporo inovacijam umetne inteligence po vsej Evropi, so sporočili iz Skupnega podjetja za evropsko visoko zmogljivo računalništvo (EuroHPC).

Vsaka tovarna bo delovala na eni lokaciji in bo ponujala zagonskim podjetjem z umetno inteligenco, malim in srednje velikim podjetjem ter raziskovalcem celovito podporo za razvoj njihovih naborov podatkov ter dostop do virov visoko zmogljivega računalništva, optimiziranih za umetno inteligenco, kot tudi usposabljanja in tehničnega znanja.

Da je bila Slovenija uspešna na razpisu, je vlada sporočila že v torek. Ministrica za digitalno preobrazbo **Ksenija Klampfer** je povedala, da je slovenska vloga na razpisu prejela najvišje število točk izmed izbranih projektov. Slovenija vrednost svojega projekta superračunalnika in tovarne umetne inteligence ocenjuje na do 150 milijonov evrov. Od tega bo iz evropskega proračuna prejela 67,5 milijona evrov, so danes za potrdili v Bruslju.

Slovenski superračunalnik bo Institut informacijskih znanosti Maribor v sodelovanju z Institutom Jožef Stefan in Arnesom namestil v novem računalniškem centru, ki ga bo Arnes zgradil na območju Dravskih elektrarn v Mariboru. Pri vzpostavitvi tovarne umetne inteligence sodelujejo še **Univerza v Ljubljani**, **Univerza v Mariboru**, **Univerza v Novi Gorici**, **Univerza na Primorskem**, Fakulteta za informacijske študije Novo mesto, Gospodarska zbornica Slovenije in Tehnološki park Ljubljana.

Z brezhibnim povezovanjem nacionalnih in evropskih pobud za umetno inteligenco bo slovenski superračunalnik odločilno prispeval k pozicioniranju Slovenije kot ključnega središča umetne inteligence v Evropi, so še sporočili iz EuroHPC.

Da gre za pomemben dosežek tako za Slovenijo kot za celotno evropsko skupnost, je prepričan tudi direktor direktorata za komunikacijska omrežja, vsebine in tehnologijo pri Evropski komisiji **Roberto Viola**. *"To je pomemben trenutek za Slovenijo. Superračunalništvo ni več stvar prihodnosti, temveč ključni del sedanosti. S tem projektom odpiramo nova vrata znanju,*

sodelovanju in napredku," je dejal.

Gre za dosežek, ki bo pomembno prispeval k naprednim raziskavam, razvoju umetne inteligence ter podpri industriji in trajnostnim rešitvam.

Superračunalnik bo omogočal obdelavo kompleksnih podatkov, simulacij in inovativnih projektov na področjih, kot so biomedicina, podnebne spremembe, energetika in sodobna industrija, je naštel.

Prvih sedem tovarn naj bi začelo delovati aprila

Infrastruktura in storitve tovarn umetne inteligence so bistvenega pomena za polno izkoriščanje potenciala umetne inteligence v Evropi, pa so danes spomnili na ministrstvu za digitalno preobrazbo. Tovarne umetne inteligence bodo temeljni steber strategije Evropske komisije, da Evropa postane celina umetne inteligence, so dodali.

Vse tovarne umetne inteligence bodo združene in medsebojno povezane ter bodo služile nacionalnim strategijam umetne inteligence in vseevropskemu ekosistemu umetne inteligence. Omogočile bodo privilegiran dostop za zagonska podjetja na področju umetne inteligence, v nekaterih primerih pa se bodo v njih ustanavljala tudi mala in srednje velika podjetja.

Prvih sedem tovarn umetne inteligence naj bi začelo delovati aprila 2025. Medtem teče tretji rok razpisa za postavitve tovarn umetne inteligence, izteče se 2. maja. Poleg tega bo podjetje EuroHPC aprila objavilo razpis za izbor anten za tovarne umetne inteligence, kar bo po navedbah ministrstva več sodelujočim državam omogočilo uvedbo nacionalnih storitev tovarn umetne inteligence, ne da bi jim bilo treba vlagati v lastno superračunalniško infrastrukturo.

Poleg tega EU načrtuje, da bo konec leta 2025 po vsej Evropi vzpostavila več gigatovarn umetne inteligence, to je ogromnih visokozmogljivih računalniških zmogljivosti, namenjenih razvoju in usposabljanju modelov in aplikacij umetne inteligence naslednje generacije.

Kot je na vrhu o umetni inteligenci februarja v Parizu napovedala predsednica Evropske komisije **Ursula von der Leyen**, naj bi v okviru pobude InvestAI za naložbe v razvoj umetne inteligence namenili do 200 milijard evrov.